

Ministerie van Financiën
t.a.v. mevrouw S. Palmen - Schlangen
Postbus 20201
2500 EE 's Gravenhage

Datum

Utrecht, 10 februari 2025

Onderwerp

Concept Wet verbetermaatregelen toeslagen

Ons kenmerk

25.005

Contactpersoon

André Moerman (info@schuldingo.nl)

Sandra van Elten (sandra.vanelten@sociaalwerk.nl)

Geachte mevrouw Palmen,

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (hierna: LOSR) en Sociaal Werk Nederland maken graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op het conceptvoorstel Wet verbetermaatregelen toeslagen. Sociaal raadslieden helpen mensen dagelijks met het aanvragen van toeslagen en het oplossen van problemen. We herkennen dan ook de problemen waar nu een oplossing voor wordt gezocht.

De LOSR en Sociaal Werk Nederland kunnen zich op hoofdlijnen vinden in de verbetermaatregelen genoemd in het wetsvoorstel. In deze reactie doen we voorstellen om deze verbetermaatregelen nog iets beter te maken en vragen we aandacht voor de bijzondere situaties bij de huurtoeslag.

Verlenging aanvraagtermijn

Het wetsvoorstel regelt dat de aanvraagtermijn van huurtoeslag, zorgtoeslag en kindgebonden budget wordt verlengd van 1 september naar 1 januari volgend op het jaar waarop de toeslag betrekking heeft. Wij stellen voor om hier een termijn van vijf jaar voor te hanteren. Wanneer men teveel toeslag heeft ontvangen, kan dit immers ook tot vijf jaar na dato worden herzien en teruggevorderd. Het is dan wel zo redelijk om eenzelfde termijn te hanteren wanneer men geen toeslagen heeft aangevraagd. De aanvraagtermijn wordt dan hetzelfde als de termijn die geldt om belastingaangifte te doen. Juist bij het doen van de belastingaangifte kan men erachter komen ook voor toeslagen in aanmerking te komen.

Uitzondering op het partnerbegrip

Het begrip 'toeslagpartner' leidt in de praktijk tot onwenselijke situaties. De LOSR heeft met het rapport '*Toeslagpartners tegen wil en dank*' aandacht gevraagd voor deze knelpunten. Inmiddels is een aantal knelpunten weggenomen. Dit wetsvoorstel regelt een uitzondering voor burgers met een vermiste partner, erkende vluchtelingen met een partner die niet samen naar Nederland zijn gekomen en burgers met een partner in detentie. We stellen een aantal verbeteringen voor en die lichten we hieronder verder toe.

Met dit wetsvoorstel wordt geen oplossing geboden voor situaties waarin een 'niet-vluchteling' een echtgenoot in het buitenland heeft van wie men duurzaam gescheiden leeft. In de toelichting wordt aangegeven dat je dan aangewezen bent op aanvullende bijstand door de gemeente.

In het wetsvoorstel 'Participatiewet in balans' wordt in art. 24a Pw een hogere bijstandsnorm voorgesteld voor een alleenstaande ouder met een niet-rechthebbende partner. Een duurzaam gescheiden levende echtgenoot valt hier helaas niet onder. Dit betekent dat in dit soort situaties de bijstandsuitkering op grond van art. 18 Pw moet worden afgestemd ([ECLI:NL:CRVB:2019:1380](#)). In de praktijk wordt hier verschillend mee omgegaan. De Participatiewet zou ook voor deze categorie een duidelijke normering moeten hebben.

Daarnaast is het wenselijk dat de Dienst Toeslagen alleenstaande ouders die geen ALO-kop ontvangen, proactief informeert dat men mogelijk voor aanvullende bijstand in aanmerking kan komen bij hun gemeente.

Een deel van deze alleenstaande ouders komt ook niet voor kinderopvangtoeslag in aanmerking, omdat de toeslagpartner in het buitenland verblijft, niet aan de voorwaarde voor kinderopvangtoeslag voldoet, maar die feitelijk vanwege de reisafstand of het verbroken contact niet voor het kind kan zorgen. Als het de bedoeling is dat de gemeente ook hiervoor de oplossing biedt dan is het nodig om dit nadrukkelijk vast te leggen, zodat de alleenstaande ouder hier ook een beroep op kan doen. Dit kan bijvoorbeeld door in de memorie van toelichting hier aandacht aan te besteden.

Met betrekking tot detentie stellen we de volgende verbetering voor. Het wetsvoorstel houdt pas rekening met detentie vanaf drie maanden. Het is noodzakelijk om hier geen termijn of een kortere termijn te hanteren, want ook binnen die drie maanden zullen er problemen ontstaan. Aangezien detentie doorgaans een grote impact op het huishouden heeft en de regelgeving ingewikkeld is, is te verwachten dat er weinig een beroep op deze uitzondering zal worden gemaakt. Kan de Dienst Toeslagen aan de hand van signalen van de Dienst Justitiële Inrichtingen betrokkenen hierover actief informeren?

Bijzondere situaties huurtoeslag

Sinds de invoering van het toeslagstelsel kan er bij huurtoeslag rekening worden gehouden met een aantal bijzondere situaties. Het is hierbij onredelijk dat deze uitzonderingen zich beperken tot huurtoeslag en niet gelden voor alle toeslagen. Het gaat hierbij met name om de volgende uitzonderingen:

- Als een pensioen- of nabestaandenuitkering op jaarbasis niet meer zal bedragen dan € 613,52 (2025) bruto is het pensioenfonds of de verzekeraar bevoegd het pensioen zonder toestemming van betrokkene af te kopen. Op verzoek blijft deze afkoopsom voor de vaststelling van de hoogte van de huurtoeslag buiten beschouwing (art. 2b lid 1 onder a Besluit huurtoeslag).
- Als men een nabetaling ontvangt kan deze op verzoek, onder bepaalde voorwaarden, voor de hoogte van de huurtoeslag buiten beschouwing blijven (art. 2b Besluit huurtoeslag).
- De diverse arbeidsongeschiktheidsuitkeringen bieden de mogelijkheid voor een extra toeslag als betrokkene hulpbehoevend is waardoor extra kosten voor oppas en verzorging worden gemaakt. Op verzoek kan deze toeslag, voor de bepaling van het recht op huurtoeslag, buiten beschouwing blijven (art. 2b Besluit huurtoeslag).

De LOSR pleit ervoor om deze uitzonderingen ook voor andere toeslagen te laten gelden.

**Sociaal
Werk**
Nederland

Met vriendelijke groet,

Lex Staal, voorzitter LOSR
directeur-bestuurder Sociaal Werk Nederland

André Moerman
signaleringscommissie LOSR